

Α Π Λ Η

• ΚΑΙ

ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

ΣΤΙΧΟΙ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΡΚΟΡΑ

~*~

ΚΕΡΚΥΡΑ

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Τοκ. Ι. Ναχάλας

1872

B12805

- 242 -

(185862)

Α Π Λ Η
ΚΑΙ
ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

ΣΤΙΧΟΙ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΡΚΟΡΑ

Καλλιόπη

ΙΑΚΩΒΑΤΕΤΟΣ
ΛΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΠΛΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

Opera naturale è ch' uom favella;
Ma, così o così, natura lascia
Poi fare a voi, secondo che v'abbella.
DANTE, *Parad.* xxvi, 130.

Τοπ. Ι. Ναχαμούλη
Ἐν Κερκύρα

Μὰ τὸν Ἀπόλλωνα,
Θ' ἀποφασίσω
Μία γλῶσσα βάρβαρη
Νὰ ἔωστρακίσω,

Ἦοῦ τὴν ἀκάθαρτη
Γυμνή της χάρι

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ Ποτὲ δὲν ἔπλυνε
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑἰΘΟΥΣΙΟΥ τὸ καλαμάρι.

Ποιός τὴν ἐσπούδαξε,
Δίχως νὰ μάθῃ
Ἵπὺ ἔναι ἔς τὴ φτώχεια τῆς
Γιομάτη λάθῃ;

Ποιός, ὦ Λογιώτατοι,
Θὰ παραβάλῃ
Τούτῃ τὴ δύστην,
Μ' αὐτὴ τὴν ἄλλῃ,

Ἵπὺ ἔξαπετάχτηκε
Ἀπὸ τὰ θεῖα
Σοφά σας καύκαλα,
Μὲ πανοπλία;

Γλῶσσα, Ἵπὺ ἡ λέξι τῆς
Πότε εἶναι ξένη,
Καὶ πότε τούρκικα!

~~Μονομαχία~~ *Μονομαχία*

Ἵπῳ εἰλαττώματα
Τόσα καὶ τόσα,
Τὸ λέω μὲ θλίψι μου,
Δὲν εἶναι γλῶσσα.

Ναί! — ἔς τὴ μελέτῃ τῆς
Κάθου κ' ἐργάσου,
Μὲ δίχως πρόληψες,
Μὲ τὰ σωστά σου.

Ἵς τὸ νοῦ θησαύριζε
Λόγια καὶ τρόπους·
Γράφε· κατάβαλε
Μεγάλους κόπους·

Τῆς φαντασίας σου
Δεῖξε τὸν πλοῦτο....
Ἵς ἦναι· ἐξαίρετα!

Καὶ τί μὲ τοῦτο;

Αὐτὸ τὸ σύγγραμμα,
 'Ποῦ σ' ἔχει ἀχνίσει,
 Κ' ἑνας ξεδράκωτος
 Θά. τὸ νοήση.

Τὰ βρωμοθήλυκα
 'Ποῦ σὲ διαβάσουν,
 "Αν ἦσαι μέτωρος,
 Θὲ νὰ γελάσουν.

"Αν ἓνα ποιήμα,
 'Ανίσως μία
 Θλιμμένην ἔγραψες
 Μυθιστορία,

'Ακολουθώντας σε
 'Αγάλη 'γάλη,
 — 'Ὡς τέτοια πλάσματα
 Νά 'χαν κεφάλι —

Θὰ αἰσθάνοντ' ἔρωτα,
 Ολίφι καὶ φρίκη·
 Θέλεις χειρότερο
 Μασκαράλικο;

Οἱ χρόνοι, βέβαια,
 Δὲ φέρουν σέδας,
 Οὔτε 'ς τὰ δύστυχα
 Παιδιὰ τῆς Εὐας,

Οὔτε 'ς ἐπράγματα
 Μικρὰ ἢ μεγάλα,
 'Ποῦ τόπο δίνουνε,
 Γεννώντας ἄλλα.

Δὲ μένει ἀσάλευτη
 Τ' ἀνθρώπου ἡ γνώμη·
 'Αλλάζουν ἔθιμα,
 Ὅρησκέαις καὶ νόμοι·

Λοιπὸν ἡ γλῶσσα μας
Τί θ' ἀπογένη,
Ἄν ἦναι ἀχώριστα
Μ' αὐτὰ δεμένη;

Κάνενας, ἔχοντας
Μυαλὸ ἓνα δράμι,
Μία τέτοια ἐρώτησι
Δέ θέλει κάμη.

Τὰ ζῶα, 'ποῦ ξέρουνε
Νὰ μᾶς διδάξουν,
Εἶδες τὴ γλῶσσα τους
Ποτὲ ν' ἀλλάξουν;

Καθόλου· ὁ κάρλακας
'Αφοῦ νοήση
'Οπῶς τ' αὐλάκι τοῦ
Θεὸ νὰ γιομήσῃ,

Τὴν ἴδια σήμερα
Φωνάρα βγάνει,
'Ποῦ ἔχει καὶ ὁ κάρλακας
Τ' Ἀριστοφάνη.

Ἄκου τὸ γαῖδαρο !
Μ' ἀγγέλου στόμα,
'Σὰν τοὺς προγόνους του
Γκαρίζει ἀκόμα.

Κ' ἓνας, 'ποῦ ἠγίδωσε
Πλῆθος βιβλία,
'Ποῦ ξέρει σύνταξι
Καὶ ὀρθογραφία,

Ζητιῶντας ὄνομα
Σοφοῦ νὰ πάρῃ,
Θά 'ναι χειρότερος
Ἀπὸ χομᾶρι;

Ποτὲ, Λογιώτατοι,
Ποτὲ μία φράσι
Εὐκολονόγη,
Μὴ σᾶς λεικάσῃ.

Βαλοῦντε, κάμετε
— Ὡς νὰ σᾶς γένῃ
Τὸ ῥαχοκόκκαλο
Περισπωμένη —

Ἀπὸ τῇ γλῶσσα μας
Νὰ λείψῃ ὁ βοῦρκος,
Ὅπου τῆς ἄφηκε
Φράγκος καὶ Τοῦρκος·

Καὶ ᾿ς τὴν ἀθόλωτη
Γλυκεῖά της βρούσι,
Μὲ ἀργὸ ξανάρεμμα
Ν' ἀνηφορέσῃ.

Ὅσοι βροντόφωνοι
Γυρεύουν φήμη,
Καὶ δὲ συχαίνονται
Καὶ ἴλιγο ἀσῆμι,

Νὰ γύρουν ἱγλήγορα
Πρέπει ᾿ς τὴ θεία
Τῆς καθαρεύουσας
Ὁρθοδοξία.

Ἡ γλῶσσαις — δύναται
᾿Σ αὐτὸ νὰ σφάλῃ —
Σκοπὸ, μοῦ φαίνεται,
Δὲν ἔχουν ἄλλο,

Παρά τὸ νόημα
Ν' ἀποσκεπάζουν,
Καὶ μὲ τὸ δύσκολο
Νὰ μᾶς γυμνάζουν.

Δὲν εἶν' ὠφέλιμο
 Ἐς τὸ συγγραφεῖα
 Νὰ βλέπῃς ξάστερα
 Κάθε του ιδέα.

Μὲ φῶς ἀδέχαιο,
 Συχνὰ τὸ μάτι
 Λέει καὶ τὸ τίποτα
 Ἦὼς εἶναι καὶ.

Τάχα θά σ' ἄρεγε
 Πάντα νὰ μείνῃ
 Ἐς τὴ φύσι ἀτάραχη
 Τερπνὴ γαλήνη;

Πάντα ἔς θάλασσα
 Μὲ δίχως ῥέμμα
 Νὰ ῥίχνης εὐχολα
 Βαθυὰ τὸ βλέμμα;

Συχνὰ δὲν ἔλαχε
 Νὰ ἐπιθυμήσῃς,
 Μὲς τὸ μονότονο
 Γέλοιο τῆς φύσις,

Ῥωμαντικώτερη
 Σκηνὴ κάμμια,
 Μὲ μαῦρα σύγνεφα
 Καὶ τρικυμία;

Παρόμοιο θέαμα,
 Ἦοῦ σὲ μαγεύει,
 Ἦ καθαρεύουσα
 Τὸ προμηθεύει

Δὲς κ' εἶναι σίφωνας,
 Ἦοῦ ἐνῶ γυρίζει,
 Μὲ πληθος φρύγανα
 Τὸ νῦν γιομίζει.

Χιονιά κατάψυχρη,
 'Ποῦ δὲν ἀφίνει
 Λουλουδι μέσα μας
 Χλωρὸ νὰ μείνη·

Τὰ πολυσύνθετα
 Λόγια, 'ποῦ πλέκει,
 Προσμοιάζουν — ἄκου τα! —
 Μ' ἀστροπελέκι·

Μὲς τ' ἀναμφάδητο
 Φτωχὸ κεφάλι
 Βροντοῦν, καὶ φέρνουνε
 Μία τέτοια ζάλη,

'Ποῦ κάθε ἀντίπαλος
 Παύει, καὶ ἀκόμα
 Χάσκουν οἱ ἀγράμματοι
 Μὲ τόσο στόμα.

Ναί· γιὰ πρωτάκουστα
 Λόγια, ὡς ἐκεῖνα,
 Θαρρῶ 'ποῦ 'χάσκανε
 Καὶ 'ς τὴν 'Λοήνα,

Ὅταν ὁ Ἡρόδοτος,
 Χωρὶς αἰτία,
 'Σ τὸ δρόμο ἐφάπλιζε
 Τὰ ἐννειά βιβλία.

'Σ τὴν Πνύκα, 'πέστε μου,
 Τὸ Δημοσθένη
 Ποῖσι τὸν ἀπείχαζαν;
 — Οἱ προκομμένοι. —

Κ' οἱ πεζογράφοι μας,
 Κ' οἱ ποιητάδες
 Ὅλοι δὲν ἦτανε
 Καλοὶ ποιητάδες;

·Σάν πόσοι ἀρπάζανε
Κάμμία τους λέξι;
Μία μόνη φράσι τους;
— 'Αίγοι· πεντ' ἔξη.—

Πλὴν ζοῦνε σήμερα
Καὶ βασιλεύουν·
Φωτίζουν πνεύματα,
Καρδιαῖς μαγεύουν·

Καὶ τοῦτο τάχατες
Γιατί συμβαίνει;
—Γιατ'εἶναι ἡ γλῶσσα τους
'Απεθαμμένη·

Δασκάλων ἡῦρεμα,
Γλῶσσα μελέτης,
'Οποῦ δὲν ἔλαβε
Ζωὴ κοτὲ της. —

Γράψτε, Λογιώτατοι!
Κι ἄς μὴ εὐτυχίση
Λαὸς τουρκόσπορος
Νὰ σᾶς νοήσῃ·

Γράψτε, καὶ τ' ἄψυχο
Σοφὸ βιβλίον
"Ἄς πνέῃ κατάκαρδα
Θανάτου κρύον·

Κι ἂν, ὡς τὸ πνεῦμα σας
Τὸ βιό του ἀνοίγει
Φράσι ὀλοζώντανη
Κάμμία ξεφύγη,

Μὴν, ὦ φωστῆρες μου,
Σᾶς φέρῃ ἐμπόδιον·
'Εν' ἀπαρέμφατο . . .

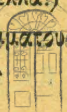
Καὶ χαταυόδιο.

Ἐγώ—'σάν ἐλεγα
 Πῶς δὲ χρωστοῦμε
 Παρά νὰ γράφωμε
 Καθὼς ἔμιλοῦμε·

Ζητῶντας ἄκοπα
 Τὴν ἴδια γλῶσσα,
 Πότε 'ς τὸν Ὀλυμπο,
 Πότε 'ς τὴν Ὅσσα·

Ἐπὶ Σοῦλι, 'ς τ' Ἀγραφα,
 Ἐπὶ αὐτὰ τὰ μέρη
 Ἰδοὺ στίχους κλέφτικους
 Βροντᾷ τ' ἀέρι·—

Πῶς ἡῦρα ἐπάντεχα
 (Γεῖα ἰδέστε τρέλλα!)
 Τυρταίους ἀγράμματος
 Μὲ φουστανέλλα·

Καὶ τὴν ἐλεύθερη
 Φτωχή· τους Μοῦσα,
 Σᾶς λέω τὸ κρίμα μου,
 Τὴν ἀγαποῦσα.

Ἄμ' τότες ἔπασχα
 Ἐπὶ ἀπὸ μία
 Γλωσσορωμαίικη
 Μονομανία.

Τώρα, 'ποῦ μ' ἐγειαναν
 Τὰ προκομμένα
 Γερὰ κεφάλια σας,
 Χαρὰ 'ς ἐμένα!

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΙΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

A1.22.48.0005

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ